

OLIVIER ROLIN
VE ARKADAŞLARI
ODALAR

ANLATI

FRANSIZCA ASLINDAN ÇEVİREN
ORÇUN TÜRKAY

Olivier Rolin
ve arkadaşları
ODALAR

Can Yayınları: 1829

Rooms, Olivier Rolin

© Editions du Seuil, 2006

Maurice Olender'in yönetimindeki XXI. Yüzyıl Kitaplığı dizisi.

© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2006

1. basım: Ağustos 2009

Bu kitabın 1. baskısı 1000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Ayça Sezen

Kapak tasarımı: Erkal Yavi

Kapak düzeni: Semih Özcan

Dizgi: Gelengül Çakır

Düzeltili: Füsun Güler

Kapak baskı: Çetin Ofset

İç baskı ve cilt: Eko Matbaası

ISBN 978-975-07-1082-7

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33

<http://www.canyayinlari.com>

e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Olivier Rolin
ve arkadaşları
ODALAR

ANLATI

Fransızca aslından çeviren
ORÇUN TÜRKAY

CAN YAYINLARI

**OLIVIER ROLIN'İN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
DİĞER KİTABI**

SIRÇA OTELDE BİR ODA / *roman*

Olivier Rolin, 17 Mayıs 1947'de Boulogne-Billancourt'da dünyaya geldi. Çocukluğu Senegal'de geçti. Felsefe ve edebiyat eğitimi gördü. Fransa'daki 1968 olayları sırasında, aşırı sol kanadın önderlerinden olan yazar, bir dönem gazetecilik ve editörlük yaptı. *Libération* ve *Le Nouvel Observateur* gibi gazetelerde yazı ve röportajları yayımlanmaya devam eden yazar, *Port-Sudan* adlı eseriyle 1994'te Femina Ödülü'nü aldı. Çağdaş Fransız edebiyatının önde gelen güçlü kalemlerinden biri olan yazar roman, gezi güncesi, deneme ve anlatı türlerinde eserler vermeye devam ediyor.

Orçun Türkay, 1976'da İstanbul'da doğdu. Saint Joseph Lisesi ve İÜ Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Çeşitli yayınevlerine, kuruluşlara çevirmenlik ve editörlük yapıyor. Duras, Michaux, Bonnefoy, Lévi-Strauss, Starobinski gibi yazarlardan metinler çevirdi. Ayrıca genel kültür dizilerinde de çevirileri bulunuyor.

İçindekiler

Dostlara yaraşır bir kervansaray	11
<i>Olivier Rolin</i>	
36 numaralı oda, Pagode Oteli, 4, Longin Meydanı, Olonne	16
<i>Jean-Christophe Bailly</i>	
Marsilya'daki o otel odası üstüne	22
<i>François Bon</i>	
555 numaralı oda, Gramercy Park Hotel, New York	28
<i>Geneviève Brisac</i>	
304 numaralı oda, Pont-Évêque'te Midi Oteli, Isère	36
<i>Emmanuel Carrère</i>	
7 numaralı oda, Palais Oteli, Palais Sokağı, Montpellier	44
<i>Bernard Comment</i>	
619 numaralı junior süit, Grand Nordic Hotel, Tromsø	53
<i>Gil Courtemanche</i>	
Numarası bilinmeyen oda, Tivoli Oteli, avenida da Liberdade, Lizbon.....	58
<i>Michèle Deguy</i>	
20 numaralı oda, Zum Sperber Oteli, Basel	64
<i>Michel Deutsch</i>	

301 numaralı oda, Pansion Čobanija, Saraybosna	71
<i>Patrick Deville</i>	
319 numaralı oda, Semien Oteli, Belay Zeleke Street, Addis Ababa.....	80
<i>Jean Échenoz</i>	
3 numaralı oda, Krasnovodsk Feribot-Oteli, Bakü, Azerbaycan.....	83
<i>Mathias Enard</i>	
İlk kattaki oda, Croc du Chien Hanı, Saint-Marcel de Carreiret yakınlarında Sarban, Cèze Vadisi.....	88
<i>Arlette Farge</i>	
258 numaralı oda, Waldhaus Oteli, Sils-Maria.....	93
<i>Lydia Flem</i>	
Tek oda, Malabo Oteli, Malabo.....	99
<i>Patrick Grainville</i>	
441 numaralı oda, Steigenberger Oteli, Los-Angeles- Platz, 10789 Berlin	107
<i>Jean-Baptiste Harang</i>	
110 numaralı oda, Castel Clara Oteli, Belle-Île (hiç kuşku yok ki yakında Belle-Isle olacak, değil mi ki bu şekilde yazılması en sıradan ev sahipleri arasında bile yaygınlaş- tı, aslına daha uygun, kesinlikle!)	113
<i>François Hartog</i>	
216 numaralı oda, Normandie Oteli, 7-9 Cours du XXX Juillet, Bordeaux.....	121
<i>Linda Lê</i>	
11 numaralı oda, Mansur Oteli, King Faysal Street, Amman, Ürdün	129
<i>Charif Majdalani</i>	
Les Sarcelles Oteli, Le Crotoy	135
<i>Pierre Michon</i>	
51 numaralı oda, Plantin-Moretus Oteli, 11, Longue Rue	

Des Images Çıkması, Anvers.....	144
<i>Maurice Olender</i>	
Yük memuru kamarası, X konteyner gemisi.....	151
<i>Jean Rolin</i>	
241 numaralı oda, Pointe Oteli, Cartier Bulvarı, Rivière- du-Loup (Québec).....	156
<i>Olivier Rolin</i>	
6704 numaralı oda, Donghu Oteli, 70 Donghu Road, Şanghai.....	161
<i>Tiphaine Samoyault</i>	
312 numaralı oda, Simón Oteli, c/ Garcia de Vinuesa 19, Sevilla.....	167
<i>Alain Satgé</i>	
312 numaralı oda, Hostal Don Diego, 43, Velázquez Sokağı, Madrid.....	175
<i>Jorge Semprun</i>	
622 numaralı oda, Central Oteli, Shinjuku, Tokyo.....	180
<i>Jean-Philippe Toussaint</i>	
Numarası belli olmayan oda, Centre Oteli – Sanatçılar Pansiyonu: (Yüz çevrilmiş odalar).....	185
<i>Alain Veinstein</i>	
Metropol Otel, room no 1426, Hong Kong.....	193
<i>Antoine Volodine</i>	
Montevideo’da bir gergedan.....	202
# # !©®33%&&	
Yazarlar	207

Yayıncının notu: Kitapta, editörün notu olarak belirtilmiş dipnotlar Fransız yayıncının, yazarın notu olarak belirtilmiş olanlar ise öykünün yazarının notlarıdır.

Dostlara yaraşır bir kervansaray

Kurnazlık edip az sonra okuyacağınız anlatıları sahneye koymak için kaçık bir öykü yaratmayı düşündüm. *Sırça Otel'de Bir Oda'da*, Michèle Deguy'nin¹ “bavul tecellisi” olarak adlandırdığı şeyi kullanmıştım, neden yine yapmayayım ki? Gülünç yineleme. Derken, bir bavul belirdi ve şöyle bir şey çıktı ortaya:

Paris'te Saint-Germain Bulvarı'ndaki Vagenende Lokantası'nın (1904'te kurulmuş, tarihsel anıtlar ek listesine girmiştir) gediklilerinin, mekânın eskiliğini yansıtan başka nesnelere arasında (geniş ağızlı gramofon, mekanik piyano, opalin abajurlu avize vb.), üstünde silindir bir şapka bulunan, kendisi de bakır bir yük arabasının üstünde duran, pas rengi, bakır fermuarlı bir bavula gözleri takılmıştı birçok kez. Ama onu fark edenler arasında bile hiç kimse XXI. yüzyılın hemen başında yazın yaşamının acayip bir tanıklığını içerdiğini düşünmemişti. İstisnalar kaideyi bozamaz, ama yazın bilgimizi zenginleştiren bir keşfi polise borçluyuz. Aslında, müessesenin kuruluşunun yüz yirminci yılı eğlenceleri ve özellikle sanat, medya ve siyaset dünyalarından birçok kişinin katılacağı gala yemeği dolayısıyla, güvenlik güçleri mekânda arama yapma-

¹ Numarası bilinmeyen oda, Tivoli Oteli, Lizbon; Michel Deguy'den söz edildiği düşünülüyor. Peki ama neden adı kadınsılaştırılmış? Alain Veinstein'ın metninde oda hizmetçisi bir kadının anlatıcıya verdiği oldukça gizemli emre uymak için mi? (O.R.)

ya karar verdi. Açılan bavul sırrını ortaya döktü: bir yığın eski kâğıt.

Tahmin edileceği üzere, *Odalar*'ı oluşturan metinlerdi bunlar. Belki bunun ardından DST¹ ya da başka bir teşkilat, Jean-Philippe Toussaint'in, Patrick Deville'in, Jean-Baptiste Harang'ın vb. anlatılarının akla getirdiği gizli ve fesat kumkuması eylemler üstüne düşünmeye başlayacak; belki öyküler arasındaki ortak noktalardan, çok hafif farklılıklarla yinelenen konulardan, Antoine Volodine'deki fildişi, Jean Rolin'deki gergedan boynuzu kaçakçılığında, Jean Échenoz'la Jorge Semprun'un metinlerinin son bölümlerindeki dalga sesinden, Pierre Michon'la Alain Veinstein'in banyolarındaki kandan, gizli işaretler gibi yinelenen adlardan, Gramercy'den, Veronese'den, Odysseus ya da Chateaubriand figüründen işkillenecek; belki şifreli bir dil kullanıldığından kuşkulanacağı, belki de...

Ama hayır, sonuçta bu münasebetsizlikler, dolaplar işe yaramazdı. İlk kez yalın olmak istiyordum. Bu tuhaf kitabın amacını söylemekti tek niyetim. Kendimi bu bölümü yazmaya başka nedenlerden ötürü zorunlu hissetmeseydim de, Emmanuel Carrère'in anlatısının yaman yetingenliği bana bunu dayatırdı: Ara nağme yok. Dolayısıyla işte buyurun. *Sırça Otel'de Bir Oda* yayımlandıktan sonra², Jorge Semprun, Maurice Olander'in "XXI. Yüzyıl Kitaplığı" yazarları için Latin Amerika Evi'nde düzenlediği şu toplantılardan birinde yanıma gelip kitapla ilgili konuşma onurunu bahsetti bana. "Onur" derken, öyle resmiyetten söylemiyorum bunu. Jorge Semprun hayran olduğum kişilerden biridir. Ders kitaplarında söylendiği gibi, yaşamına da yıpıtına da hayranım. Ailemde çok eskilere dayanıyor bu

¹ *Direction de la surveillance du territoire*, Fransız istihbarat örgütü. (Ç.N.)

² Michèle Deguy'nin anımsattığı olağanüstü başarıyla... (O.R.)

düşkünlük: *Büyük Yolculuk* annemin çok önem verdiği bir kitaptı (haklıydı da). *Sırça Otel'de Bir Oda* ise dünyanın dört bir yanındaki, titizlikle (ve hatta man-yakça) betimlenmiş otel odalarında meydana gelen, az ya da çok akıldışı öykülerden oluşuyor. “Arkadaşlarının hepsi,” dedi toplantıdan sonra, “bir otel odası öyküsü yazabilirdi. Örneğin, ben Madrid’de bir otelde, Federico Sanchez’le buluşabilirdim.” Maurice Olender sağır değil, belleği de kusursuz. İşte bir buçuk yıl sonra, bir şakanın sonucu karşınızda. *Sırça Otel'de Bir Oda (devamı)* aslında.

Bu yirmi sekiz oda¹ dostlara yaraşır bir kervansaray oluşturuyor – ne fazlası, ne eksigi. Derlemeye Max Ernst’in 1922 tarihli, gerçeküstücü grup üyelerinin resmedildiği bir tablosunun adı da verilebilirdi: “Dostlarla Buluşma”: Ne var ki bu sayfalarda bir araya gelenler bir grup değil, hele “avangard” bir akımla hiç ilgileri yok, bir arkadaş grubu bile değiller. *Odalar*’ın hiçbir iddiası yok, *Odalar* bir akımın manifestosu değil kesinlikle, saygıdan biraz öte bir şeylerin birbirine bağladığı yazarlar (özellikle romancılar, ama sadece romancılar değil) arasında oynanan bir oyun sadece. Peki ne öyleyse? Herkes, maddiliğe, dünyadaki çeşitliliğe doymak bilmez bir merak besleyenler bile, sanırım, bir kitap yazmasını sağlayacak ünlü bir özdeyişi benimsemeye hazırdır. Üstelik burada birbirlerini yankılayan yazarlardan hiçbiri dünkü çocuk değil, eskilerin anılarını saklıyorlar içlerinde. Her biri, Biarritz uçağındaki Barthes gibi², Pascal’i (Flaubert’i, Rabelais’yi, Beckett’i, Perec’i ya da Claude Simon’u...) yanında hissedebilir, her biri “o eski sözcüklerin (örneğin insanın Sefaleti,

¹ Yirmi sekiz artı bir; biraz dolambaçlı yollardan, adsız ve tamamlanmamış olarak elimize geçen ve bu derlemenin sonunda ayrı yayımlanan bir metin daha var. (O.R.)

² *Romanın Hazırlanışı*, Collège de France Dersleri ve Seminerleri, Sel Yayıncılık, gev. Mehmet Rifat, Sema Rifat. (Ç.N.)

Şehvet vb.) şimdiki olayları eksiksiz biçimde yansıttığını” düşünebilirdi: Bir öykü konusunda, çağdaşlık düşüncesiyle geçmişe olan borcun kabul edilmesi düşüncesi artık o kadar da aynı değil.¹ Ayrıca, onların yazılarında çok üstü kapalı biçimde de olsa (ironi, melankoli) eskiden büyük adlar verilen bir olayın meydana gelmediğini ve sonuçta tamamlanmamışlığın damgasını vurduğu bir zamanda yaşadığımızı gösteren birtakım ipuçları var gibi geliyor bana. (Kaçamak biçimde) dile getirdiğim bu son sözler yalnızca beni bağlar.

Bu anlatıların *Sırça Otel’de Bir Oda*’daki kişileri ya da durumları çağrıştıran birçoğunda, üstü kapalı biçimde o kitabın okunduğu varsayılıyor: Kitabı önceden okumamış olanlardan² özür dilerim. Onları nasıl bir sırayla yerleştirecektim? Küçük çapta, bir kütüphanenin sınıflandırılması konusunu yansıtan bir sorunla karşılaşınca (Perec’in bu konuda, kesin ama karmaşayı ortadan kaldırmayan şeyler yazdığı anımsanacaktır), yine yalınlığı, alfabetik düzenin biraz kıt ama söz götürmez düzenini yeğledim. Başlangıçta çok daha ustalıkla sıralamalar da tasarlamıştım oysa. Geçmişte kalmış aşklar, kaçırmalar, kaçırılan randevular, tabancalar, gizli servisler, kaçakçılıklar, bavullar, votka hoşuma giden başlıklardı, ama sarı, kırmızı, öykü içindeki öyküler, resim, okuma, Odysseia, mezar ötesi de aynı şekilde...

Kartları karmanın, dağıtmanın bin bir türlü yolu vardı. Tuhaftır (çünkü sonuçta söz konusu olan otel

¹ Bkz. François Hartog’un *Régimes d’historicité. Présentisme et expériences du temps* (Tarihsellik Rejimleri. Bugüncülük ve Zaman Deneyimleri), Seuil, “Librairie du XXIe siècle”. Sanırım, *Odalar* yazarlarının pek bir ilgilerinin olmadığı bir “bugüncü” yazın var. (O.R.)

² Onların sayısı fazla değil kuşkusuz: bkz. 2. not (s. 12). Öte yandan, onların da içi rahat olsun: Gerekliyorsa, onusuz da edilebilir. (O.R.)

odalarıydı), “kıç” başlığının altına bir tek Patrick Grainville yerleştirilebiliyordu, ama okuyun: Tek başına, birçoklarına yetiyor da artıyor bile.

Ziyaret edilen coğrafi yerler, alfabetik düzende şöyle: Addis Ababa, Amman, Anvers, Azerbaycan’da Bakü¹, Basel, Belle-Île, Berlin, Bordeaux, Somme’da Le Crotoy, Hong Kong, Lizbon, Madrid, Ekvator Ginesi’nde Malabo, Marsilya, Montevideo, Montpellier, New York, Isère’de Pont-Évêque, Québec’te Rivière-du-Loup, Gard’da Sabran, Saraybosna, Sevilla, Şanghay, Sils-Maria, Tokyo, Norveç’te Tromsø. Bir öykü bir otel odasında değil de bir konteyner gemisinin kamasında gelişiyor. Bir başkası birazcık cehennemsi bir Paris’i andıran belirsiz bir kentte geçiyor. Jean-Christophe Bailly’nin anlattığı bir başka öykü de atlaslarda bulunmayan, ama iyi kütüphanelerin raflarında rastlandığına göre yeryüzündeki varlığı su götürmez bir kenti, Olonne’u merkez alıyor.

Olivier ROLIN

¹ 2009’da, Hazar Denizi kıyısında orada öldüğüm için yakından tanıdığım bir kent. (O.R.)

36 numaralı oda, Pagode Oteli, 4,
Longin Meydanı, Olonne

Sabahları geç kalkmak, mazeret olarak hareketli ya da geç saatlere kadar sürmüş bir gece geçirsem bile, hiçbir zaman hoşuma gitmemiştir, kaldı ki dün gece gerçekten öyle gecelerdendi doğrusu! Crook'la birlikte Marquises Sokağı'ndaki barlarda sürtüp durmuştuk, ille gerekiyor muydu, oysa iş tamamdı ve Ruslar çekip gitmişlerdi bile, bilmiyorum, ama oldu işte bir kere, Crook Cenevre yıllarından kalma bir alışkanlıkla içtiği alkol miktarını desilitre olarak hesaplıyordu, ama on-on iki desilitre votkadan sonra, saymayı bırakmıştı, ülkelerine dönen sevgili ortaklarımızın şerefine Stoliçnaya içiyorduk, her şeye karşın bu içki başka bir şeylerle karıştırılmadan, sek içildiğinde (bence, ama bu tartışmaya açık bir konu) sabahları insanın ağzını kupkuru yapmıyor neyse ki: Sarhoşluğun bir uzantısı, coşkun bir hal kalıyor sadece sabaha, uyandığımda ben de öyle hissediyordum, diyeceğim hafif çakırkeyiftim ama her şekilde bu odaya nasıl geri döndüğümü kesinlikle anımsamıyordum. Yataktan kalkıp saatime baktım, neredeyse on olmuştu, utanç verici bir şey benim için, doğru dürüst kapatılmamış perdelerin arasındaki yarıktan güneş ışığı giriyor, komodinin üstündeki duvarda titrek bir şerit oluşturuyordu. O an bana teatral gelen bir hareketle perdeleri açınca, gördüm, neyin

içinde olduğumu gördüm –Grişa'nın annesi Nasya, bir sonbahar sabahı, üstünkörü onarılmış küçük daçalarında neredeyse yanıma uzanıp, o da teatral biçimde, uyuduğun her oda gördüğün bir düştür, demişti–, kış ışığıyla yıkanıyordum, okyanustan gelip bütünüyle etrafa yayılan bir ışıktı bu, duş yapıyordum onun içinde, gözlerim kamaşıyordu, kent aşağıdaydı, toprağa serilip birbirine dolanmış ırmak kolları arasında kendinden geçmiş gibi görünüyordu, sonra o dik olmayan yamaçları ve az kalsın unutuluyordum, önden gelen ışıktaki hemen yakınımdaki pagodanın tepesi gibi birkaç sivri uç göze çarpıyordu: Başka bir yaşamda üstüne bir anı metni yazdığım Chantraie Pagodası'ydı bu sözünü ettiğim, evet, kentin ortasında, adanın ucunda, alttaki kalan bahçesiyle bir Çin çılgınlığı (dün gecedeki belli belirsiz bir görüntü geldi gözümün önüne, bambuların önünden geçip giden kaçak bir karaltı, kimdi o, ipek, boyalı tırnaklar anımsıyorum, porselenler ülkesi), onun yüzünden bu oteli seçmiştim, Crook'la ötekilerin bu otele yerleşmesini sakınlı davranmak gerek diyerek engelleyip kendi başıma kurulmuştum odaya. Tam karşımdaydı, öteki yaşamımda asla onu böyle, üçüncü kattan (o dönemde, bu bir saray olmasa da, böyle bir otelde kalmak söz konusu bile değildi) görmemiştim ve bu durum çok keyiflendirdi beni, handiyse şarkı söyleyecektim, akıp giden zamanın hüznü (yirmi yıl sonra, kitaplardaki gibi) belki de ortalığa yayılan şu güneşin etkisiyle bengi dönüş duygusuna bıraktı yerini, küçücük bir tutam sonsuzluk nüfuz etti benliğime, böyle söylenmesi gerekir, bana kalırsa şu çıkıntılar olmasa zamana ilişkin bir tek akışının imgesi kalır elimizde, oysa hem o akış, hem de şu sivri uçlardır zaman, üstelik aynı an içinde, bir akım ve onun içinde birbirlerinden uzaklaşan adalar, iğneler, bizleri kurtaran ya da yanılısamalarla bizi oyalayan bir akupunktur, adalar tıpkı Sauve'un üstünde, Olonne'un kiler gibi.

O şekilde, ışığa gömülmüş halde ne kadar durdum bilmiyorum –aslında zaman değildi söz konusu olan, ölçülemez bir uzanımın içindeydim– bildiğim bir şey varsa o da çalan telefonun yüreğimi hoplattığı ve açmaya karar verdiğimdi. Neyse ki fazla uzatmadan sustu, ama her şey başa dönmüştü. İçeri soğuk hava girsin diye pencereyi açtım, gerçekten de çok soğuktu hava, tahmin etmeliydim bunu, rıhtımların üstünde her yerde kırağı görülüyordu, ak bir esrime uzanıyordu ufka kadar. Arkamı döndüğümde, az çok İtalyan tarzı, iki kişilik geniş yatağın neredeyse hiç bozulmadığını gördüm – insan yığılıp kaldığında yatağın hiç bozulmadığı olur, hafifçe yana itilmiş saman rengi yatak örtüsünde neredeyse düzenli buruşukluklar fark ediliyordu sadece, bunda, arkamda iz bırakmayışında ve yataktan gizlice geçip gidişimde içimi rahatlatan bir şeyler vardı. Yatağın üstünde, maviye çalan bir kâğıtla kaplı duvardaki, altın rengi bir çubukla çerçevelenmiş bir gravürde Euclide Meydanı görülüyordu, bir Venedik *campo*'sunu andıran bir şeyler vardı bu meydanda, bir köşede çocuklar kaydırdaktan kayıyorlar, gökyüzünden kuşlar geçiyordu, bu resmi daha önce görmüş olduğum hissine kapıldım, bana bir şeyler anımsatıyordu, elbette bu kentteki bir apartman dairesini, ama nerede, ne zaman, ne kadar düşünsem çıkaramıyordum. Komodinin üstünde, telefonun yanında, Anton Çehov'un *Sahalin Adası* duruyordu, yalnız başıma bir gece geçireceğimi düşündüğümünden ve Kaptan Crook'la gezip tozacağımı hesaba katmadığımdan bu kitabı okumayı sürdürebileceğimi düşünüyordum, bir önceki gün trende okurken altını çizdiğim tümceyi bulmak amacıyla onu aldığımda, girişteki boş sayfasının koparıldığını fark ettim, kafam karıştı –neden koparmıştım ki onu? Tabii eğer koparan gerçekten bensem–, neyse, sayfa kenarındaki mavi bir çizgiyle işaretlenmiş tümcede şöyle deniyordu: “Hepsi orada öylece kalakaldılar, ciddi bir havaları

vardı ve sanki bu dünyada her şeyin, acının bile bir sonu olduğu düşüncesiyle içleri kararıyordu,” derken koparılan sayfayı anımsadım, Grişa için Şimelk’in erkek kardeşinin adresini yazmıştım onun üstüne, Londra’daki adresini, Prag’dakini değil, acelesi vardı ve adresi yazacak başka bir şey bulamamıştım, kitabın adını gördüğünde Grişa gülümsedi ve titreştire titreştire sözcüğü yineledi, “Sahalin”, ister istemez, onun o harap olmuş beyninde bile, bu ad benden daha çok şey ifade ediyordu kendisine, her ne kadar ben katran ve kurutulmuş balık kokuları içinde, Ohotsk Denizi’nin kıyılarında, bir dalgakıranın üstünde yaşamlarının sona ermesini bekleyen o adamları yalnız hayal etmekle kalmayıp gözlerimle gördüm diyebilirim de.

Neredeyse oda kadar geniş olan ve iki kanatlı, camları pahlı ayna bir Fransız penceresiyle odaya bağlanan tuvalete de yukarıdaki küçük bir pencereden ışık giriyordu, ama daha az, o pencerenin pervazına içinde kurutulmuş bir ortanca bulunan bir vazo yerleştirilmişti, solgun pembe renkli, üstünde bir sürü yeşil çizgi görünen bir ortancaydı bu. Bir otel odasındansa bir kır evindeki ev sahibesinin işi gibi görünüyordu, ansızın bu çiçeğin geldiği taşraya özgü tüm o yoğunluğu hissettim, tüm o evler ve ağaçlı yollar, koridorlarda koşan çocukların sesleri, şampuan ve hanımeli kokuları, anılar içinde yarı saydam bir hal alan o saydamsız dünya, bırakıp gitmişim onu... Ohotsk Denizi için bırakıp gitmişim diyelim, ya da onun kız kardeşi başka bir deniz için, başka bir toprak için, hayır geçmişe özlem duymayacaktım, en azından bunun için, şu kış sabahının hafifliği geri dönüşümü bir hac yolculuğu havasından çıkarsın istiyordum (aslında Crook’la gece çıkmayı da zaten bu yüzden kabul etmişim, başka anıların canlanmasını göze almıştım, ama neyse ki Malicoco kapalıydı, Coursive’de de dekoru bütünüyle değiştirmişlerdi). Yüzüme çarptığım soğuk su iyi gel-

di, gözlerim kapalı halde geceden güne kalan şeyleri yutmaya çalıştım, Öteki aynadan bana bakıyordu, kendisine yakıştırdığı o hınzır ifadeyi ortadan kaldırdım ve benim zevkime göre biraz fazla uzun olan saçlarını taradım, her şey mütevazı biçimde yerli yerine oturacaktı ki telefonun sesi yeniden yankılandı. Ne yazık ki bir kez daha yanıt vermezlik edemezdim, Crook'un hiperaktif aklında ya da Grişa'nın hem ağır işleyen, hem de yontulmamış aklında herhangi bir varsayımın oluşmasına izin veremezdim. Açtım, arayan ikisi de değildi, otelin kapıcısıydı, buluşacağım kişinin geldiğini ve beni aşağıda beklediğini söyledi. Bu tür herhangi bir şeyi anımsamam olanaksızdı. Benimle dalga geçip geçmediğini öğrenmek için Crook'u aradım, gerçi bu pek de onun tarzı sayılmazdı, ne var ki zaten telesekreteri çıktı, o halde her şey olabilirdi, insan on desilitre devirdikten sonra ne yaptığını çok iyi bilmiyor, belki de gerçekten bir randevu vermişim, bir anının anısı gibi bir şey canlandı kafamda, hayal meyal gecenin derinliklerine karışmış bir şey, ama gerisi gelmedi, pencereye gittim, gün biraz daha aydınlıktı ve şimdi aşağılarda, neredeyse dağılmış olan sisin üstünde fabrikaların dumanları yükseliyordu apaçık biçimde, Sauve'un üstünde güneş parıldıyordu, güneşin yeryüzüne yansıyan haliciydi sanki, insan kendini Japonya'da, Kore'de sanıyordu. Aşağıdan, genç bir kız bisikletle geçti ve köprünün girişinde göremediğim birine bir el işareti yaptı, hoşuma gitti bu, bambu korusunun tam önünde, 7. durakta, gazete okuyan bir adam başını bana doğru kaldırdı, bu ise hoşuma gitmedi, geri dönmeden önce yine de pagodanın tepesine çıkmam gerektiğini düşündüm, asma kattaki turnikeyi ve ondan çıkan kaynanazırılıtsı sesini anımsadım. Bavulumu odada mı bırakacaktım, yoksa aşağı inerken yanıma mı alacaktım? Neden bilmem, bavulu bıraktım, ama komodinin üstündeki Çehov kitabını aldım,

koşullar ne olursa olsun insanın yanında okuyacak bir şeyler bulunmalı diye düşünmüşümdür her zaman. Kitabı ceketimin cebine koymadan önce, kurulmuş makine gibi sayfalarını karıştırdım ve sayfa kenarına çizdiğim bir çizgiyle işaretli öteki tümceye rastladım, metnin başındaydı bu tümce ve şöyle diyordu: “Açık ve güneşli bir günde, denizden süt rengi, bembeyaz bir sis duvarının geldiğini gördüm; gökyüzünden yeryüzüne inen bir perdeydi adeta.” Gökyüzünden yeryüzüne inen bir perde: Öyle olacaktı kuşkusuz, ama ne zaman? Televizyonun küçük kırmızı gözünü, gelecekteki düşüşün noktalama işaretini kapatmak istedim, öyle de yaptım, tıpkı başucu lambasını ve tuvaletin ışığını da kapattığım gibi: Tüm ışıklar sönük, bir zamanlar roman sayfalarında “üstü kapalı arabalar” da böyle dolanırlardı. Kapıyı kaparken küçük kutuyu yanıma aldım mı diye baktım, ne olur ne olmaz.

Jean-Christophe BAILLY

OLIVIER ROLIN VE ARKADAŞLARI

ODALAR

ANLATI

Odalar'ın serüveni, Jorge Semprun'un **Olivier Rolin**'e "yazar arkadaşlarından her biri bir otel odasını yazabilir" demesiyle başlamış. *Odalar* adını verdiği derleme, Rolin'in hepsi kendisi gibi yazar olan yirmi sekiz arkadaşından yazmalarını istediği anlatılardan oluşuyor.

Derlemede, çağdaş Fransız yazınının önemli kalemleri, kimi gerçekten bir gece geçirdikleri kimi ise kurguladıkları otel odalarını anlatıyor. Dünyanın farklı coğrafyalarından farklı insan manzaraları sunan odalar, her yazarın kendine özgü renkli dünyasının aynası aslında. Sayfalar arasında odadan odaya dolaşırken, kimi zaman kıtalar arası sıçramalar yaparak bir dünyadan öbürüne atlayarak gezinmek, kitabı okunması eğlenceli bir maceraya dönüştürüyor. Günümüz Fransız edebiyatının Türkçe'de belki hiç yayımlanma şansı bulamayacak parlak isimleriyle tanışma olanağı sunan bu tadımlık hikâyeler, bir solukta okunacak türden.

KAPAK RESMİ: MARK EVANS

ISBN 978-975-07-1082-7

9 789750 710827

<http://www.canyayinlari.com>